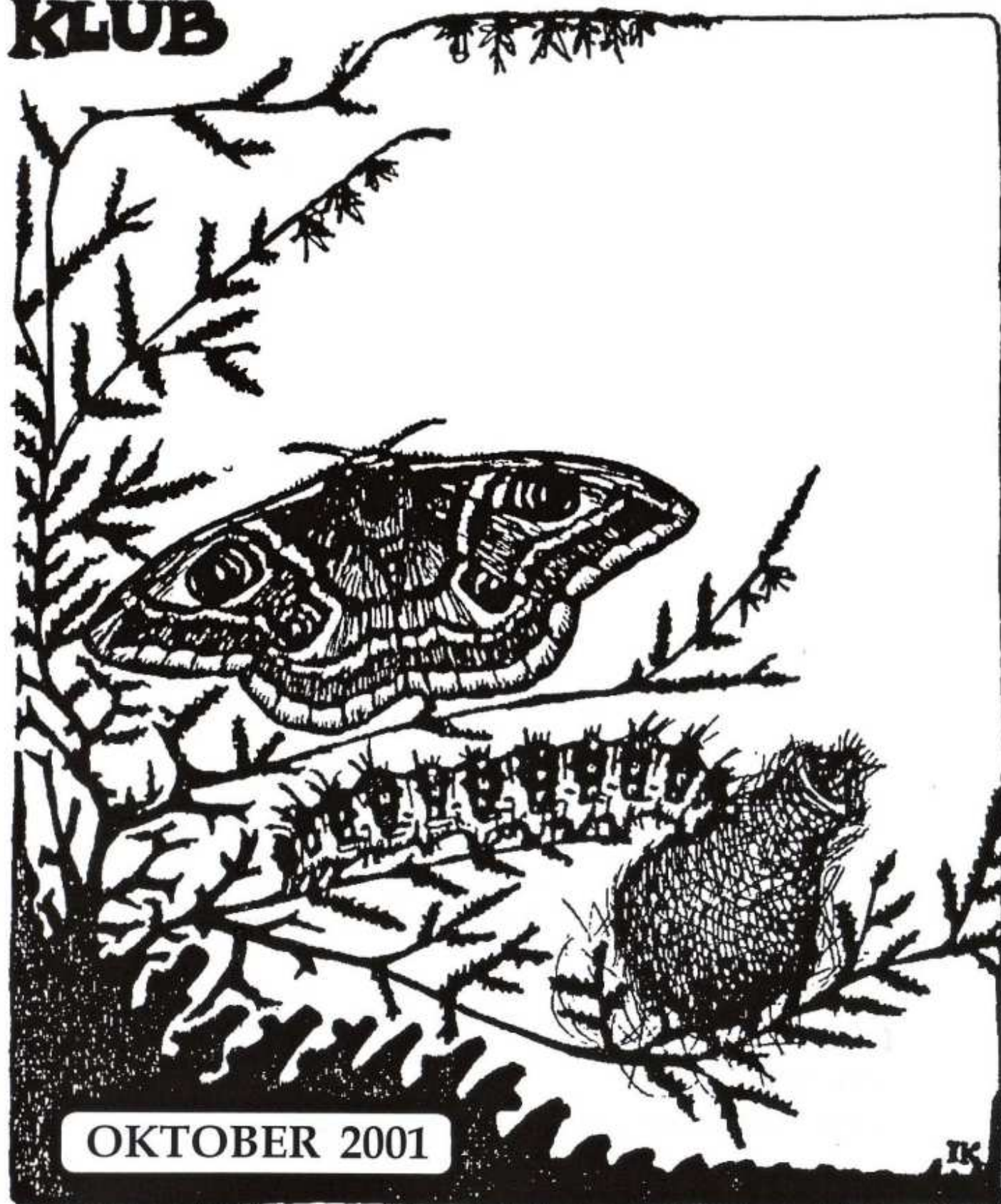

NORDJYSK LEPIDOPTEROLOG- KLUB

OKTOBER 2001

IK

EKSKURSIONSREFERATER

Lørdag den 2. juni 2001: Borup Hede.

Ekskursionen blev aflyst pga. dårligt vejr - kraftig blæst og regn.

Kristian Knudsen

Weekenden den 15.-17. juni 2001: Langeland/Fyn.

5 mand havde meldt sig - Ib Olsen, Kim Lauridsen, Åge Thorup, Erik Brusgaard og Kristian Knudsen.

Vejrudsigten lød temmelig dårlig onsdag i ugen, så ekskursionen var egentlig aflyst. Vi havde besluttet at blive oppe nordpå i stedet. Men fredag aften lovede man godt/bedre vejr over Fyn, og lørdag morgen ringede vi sammen og besluttede os for at tage af sted.

Ib, Kim og Kristian kørte sammen, tilsvarende Erik og Åge. Begge hold startede hjemmefra ved 10-tiden. Herefter gik det sydover gennem regnbyger, men da vi kørte over Lillebæltsbroen, åbnede himlen sig, og solen skinnede. Videre mod Snarup, hvor det dog var overskyet.

Vi mødtes ved 14-tiden, hvorpå vi gik lidt rundt og ketsjede diverse målere, viklere m.v. Det bedste blev et par *macularia* til Ib.

Hvad er en ekskursion uden varm mad? Ib havde lavet en grydefuld stuede grønærter og gulerødder samt frikadeller hertil. Den store lysmaskine blev startet, kogepladen

tilsluttet, og en halv time senere var der varm mad til samtlige!

Efter aftensmaden gjorde vi klar til nattens fangst. Vi hængte sukkerlokningsnøre ud og fik placeret 15 Hg-lys i området. Vejret havde efterhånden ændret sig, så det nu var helt klart vejr - ikke just det bedste til natfangst.

Vi ketsjede lidt i ventetiden, inden det blev mørkt, men fik vist ikke noget særligt.

Ved 22.30-tiden startede vi maskinerne og var så klar til at gå sukkerlokningsnørene efter på denne stille, klare og 9 grader varme aften. Som forventeligt var der få dyr på snorene, men dog alligevel lidt - ikke noget særligt, men bl.a. *meticulosa*, en *libatrix* og en *gamma*.

Til lysene kom der heller ikke de arter, vi gerne ville have set, men alle fik dog noget brugbart. Det bedste var vist nogle *unangulata*, en *pulveraria*, nogle *biriviata* samt diverse smådyr.

Vi pakkede ca. 3.30, hvorefter Erik og Åge fandt soveposerne frem og gik til ro. De øvrige kørte hjem og efter en tur op ad motorvejen var Ib og Kim i Ålestrup kl. 6, Kristian var i Bælum kl. 7.

Erik og Åge vågnede ved 8-tiden. De fik lidt morgenmad og kaffe inden hjemturen, der gik forbi Fakkegrav. Her fik Åge en *aegeria*, ellers intet.

Sidste hold var hjemme godt middag.

Kristian Knudsen

Lørdag den 14. juli 2001: Klosterhede.

Ekskursionen i foreningsregi blev ikke til noget, men jeg gjorde holdt her i en halv times tid i forbindelse med en familieudflugt. Jeg så omkring 20 *aglaja* og fangede 7 samt en *semiargus* og en *virgaureae*.

Kim Lauridsen

Weekenden den 27.-29. juli 2001: Lolland-Falster.

Denne tur havde otte deltagere, som fredag aften mødtes til fælles spising hos Ole Olsen i hans sommerhus i Bøtø.

Efter hyggeligt samvær gik turen til diget, hvor der blev opstillet 9 lamper ved Bøtø og 5 ved Birkemose. Endvidere blev der sukkerlokket på begge lokaliteter. Aftenen var lun med en gennemsnitstemperatur på ca. 17° C. Dyrene var talrige til såvel lyset som snorene. Personligt har jeg aldrig

setså talrig en forekomst ved lys. En grov optælling resulterede i ca. 2.000 natsommerfugle på en klar 125 W pære.

Fangsten for de fem samlere var stort set ens, og variationen i arter begrænset. Der blev blandt andet fanget følgende:

<i>Idaea ochrata</i> SCOPOLI:	15 stk.
<i>Zeuzera pyrina</i> LINNAEUS:	3 stk.
<i>Chlorochlystis v-ata</i> HAWORTH:	5 stk.
<i>Trachea atriplicis</i> LINNAEUS:	2 stk.
<i>Eustrotia bankiana</i> FABRICIUS:	6 stk.
<i>Noctua interjecta</i> HÜBNER:	mange
<i>Simyra albovenosa</i> GOEZE:	1 stk.

Klokken 5 lørdag morgen var vi alle tilbage i sommerhuset, og snakken gik lystigt - indtil Ole dukkede op klokken halv seks og gennede os i seng.

Efter to-tre timers søvn var de fleste af deltagerne klar til

lørdagens dagfangst. Hugo, Åge, Else og Erik tog til Hannenov Skov for at kigge efter *Limenitis camilla* LINNAEUS - dog uden held, idet det blev overskyet med byger.

Freddy og Annette kørte til Rødby for at sondere baneterrænet ved færgehavnen med henblik på den kommende nats jagt på *Actinotia hyperici* DENIS & SCHIFFERMÜLLER. Neber og Anne-Lise havde planlagt at tage med, men var for "afkræftede" efter en nat næsten uden søvn.

Lørdag aften drog Else og Erik til Horreby Lyng, Åge og Hugo endnu engang til diget ved Bøtø, og Annette og Freddy knoklede i Rødby med at hænge over hundrede sukkerlokningsnøre op og forberede lysfangst. Det blev til endnu en lun nat med temperaturer nær tropenatgrænsen. Meget voldsomme tordenbyger gav dog store problemer, undtagen i Horreby Lyng. Der blev blandt andet fanget følgende:

Diget, Bøtø:	<i>Chlorochlystis v-ata</i> HAWORTH:	3 stk.
	<i>Semiothisa clathrata</i> LINNAEUS:	3 stk.

Diget, Birkemose (morgenfangst):

<i>Idaea ochrata</i> SCOPOLI:	14 stk.
-------------------------------	---------

Horreby Lyng:	<i>Catocalinae nupta</i> LINNAEUS:	1 stk.
---------------	------------------------------------	--------

<i>Chlorochlystis v-ata</i> HAWORTH:	1 stk.
--------------------------------------	--------

<i>Simyra albovenosa</i> GOEZE:	2 stk.
---------------------------------	--------

Rødby:	<i>Idaea ochrata</i> SCOPOLI:	6 stk.
--------	-------------------------------	--------

<i>Actinotia hyperici</i> DENIS & SCHIFF.: 3 stk.

Hyperici blev taget på både sukkerlokning og lys, og det

drejede sig om en ♀ og to ♂♂, blev et par passet og plejet som spædbørn med henblik på æglægning. Senere bulletiner siger, at dette lykkedes på bedste måde, og larverne trives fint.

Efter morgenmaden søndag drog vi hver til sit efter en god og succesfuld tur. Det skal nævnes, at på såvel ud- som hjemturen var vejret fint, hvilket blev udnyttet til fangst af dagsommerfugle. Hugo og Åge blev efter besøg i Holmegårds Mose, under kyndig vejledning af Erik og især Else Brusgaard, indlemmet i klubben af samlere, der har fanget *Apatura iris* LINNAEUS og *Polygonia c-album* LINNAEUS på sukkerlokning.

P. Neber Pedersen

Lørdag den 25. august 2001: Koldmosen.

På et af vintermøderne snakkede vi - Hugo, Åge og undertegnede - med Freddy, om han vidste, hvor vi kunne fange *A. sparganii*, *C. rufa* og *T. crataegi*, da vi manglede dem alle tre. "Jamen, dem har jeg da lige uden for døren", sagde Freddy. Så vi aftalte et besøg i august-september.

Omkring den 20. august ringede jeg til ham for at høre, om tiden var inde. Det var den, for han havde taget både *sparganii* og *rufa*. Vi aftalte at mødes hos ham lørdag den 25. august. Han sagde, at vi skulle komme i god tid, da vi kunne ketché både *rufa* og *sparganii* i skumringen hos ham. Vi mødte op med optimisme og en temperatur på 21°C!, og vi håbede, at *crataegi* også ville vise sig i løbet af aftenen. Vi startede med at se Freddys larver af *A. hyperici* fra den

levende ♀, som han havde med hjem fra Falster-turen. Derefter kørte vi ud i skoven og gjorde vore 3 generatorer med lys og lidt lokningssnore klar til senere brug, og så tilbage til "skumringsfangst". Og i løbet af tre kvarters tid havde vi ca. 10 *rufa* og 15 *sparganii*, så det tegnede jo godt!

Derefter hastede vi tilbage til skoven for at tænde de 7 lamper - temperaturen var stadig 18°C! Det varede heller ikke længe, inden dyrene kom i antal, dog mest almindelige dyr. Der kom også nogle *rufa* og *sparganii* samt en del *I. retusa* (endnu en ny art for os!).

Vi havde bestemt, at vi ville pakke sammen ved 2-tiden, men kl. 1.45 fik Åge 1 *T. crataegi* på lagnet, så vi gav det lige tre kvarter mere, for det kunne jo være! Og temperaturen var stadig 18°C.

Da klokken var 3, pakkede vi sammen, og hvad sad der så under lagnet - 4 stk. *T. crataegi*!

Jo - det blev en meget fin tur med mindst 4 nye arter til hver, og det nåede at blive lyst igen, inden vi nåede NWJ.

Til slut en tak til Freddy og Anette for det gode tip, samt forplejningen i skoven m.m.

På de 3's vegne

Erik Brusgaard

Fredag den 31. august 2001: Trelde Næs.

Vi skulle forsøge at fange *C. diluta*. Vi mødtes på P-pladsen ved Ejer Bavnehøj kl. 18.00, hvorefter vi sammen kørte til

Trelde Næs.

Efter at have fået tilladelse til lys- og sukkerlokning i skoven fordelte vi 6 lamper og ca. 150 sukkerlokningsnøre, hvor der var flest egetræer.

I løbet af aftenen kom der ca. 70 stk. *diluta*, 1 stk. *D. binaria*, 1 stk. *C. v-ata* samt en del almindelige arter.

Med på turen var Ib, Annette og Freddy.

Freddy Hvarregaard

KORSIKA/SARDINIEN

I perioden 9.-24. juni 2001 gik turen sammen med Tom Nygaard Kristensen til Korsika og Sardinien - Tom med fotoudstyr og jeg med net. Denne gang havde vi valgt at køre i Toms bil derned, bl.a. fordi vi havde planlagt et par svinkeærinder undervejs.

Jeg tog toget fra Aalborg tidligt lørdag morgen den 9. juni, og Tom hentede mig på banegården i Århus. Vi kørte sydpå gennem Tyskland via Kassel og München for at undgå de største byer mod vest og dermed den værste trafik. Videre gennem Østrig og via Brennerpasset til Verona, hvor vi overnattede. Vi oplevede ingen kødannelser på motorvejene, og det var endda øsende regnvejr fra Midt-Tyskland til kort efter Brennerpasset.

Toms kone Alice havde anbefalet et hotel nær banegården i Verona, som det kneb med at finde nu, da det var blevet mørkt. Vi prøvede i stedet et tilfældigt lille hotel ("albergo"), som så mere simpelt ud, men da vi fik at vide, at prisen var 650 kr., hvor det kun skulle være 500 kr. det andet sted, spurgte vi om vej til det andet. Vi kørte længe uden at kunne finde hotellet, men fik en flot sightseeing, idet alle de fine gamle bygninger i Verona var oplyst.

Vi ræsonnerede, at det hotel, vi ledte efter, nok var betydeligt dyrere, idet den nævnte pris jo var gennem et dansk rejsebureau, og lidt flove vendte vi tilbage til det lille "albergo", vi ellers havde forladt. De tog pænt imod os. Der var ganske udmærket, bortset fra en del gadelarm.

Da vi var nået så langt i går, og vi først skulle med færgen til Korsika kl. 18.30, besluttede vi at prøve at nå at finde *Coenonympha elbana* STAUDINGER på Monte Argentario allerede i dag. Det var egentlig meningen, at vi skulle have brugt turens sidste par dage (på vej hjem fra Korsika) på dette. Monte Argentario er en halvø, der fra den italienske vestkyst rager ud i vandet via tre landtanger. På halvøen ligger et 635 meter højt bjerg. Her flyver *elbana*. Desuden findes den et par steder mere på den italienske vestkyst samt på øerne Elba og Giglio.

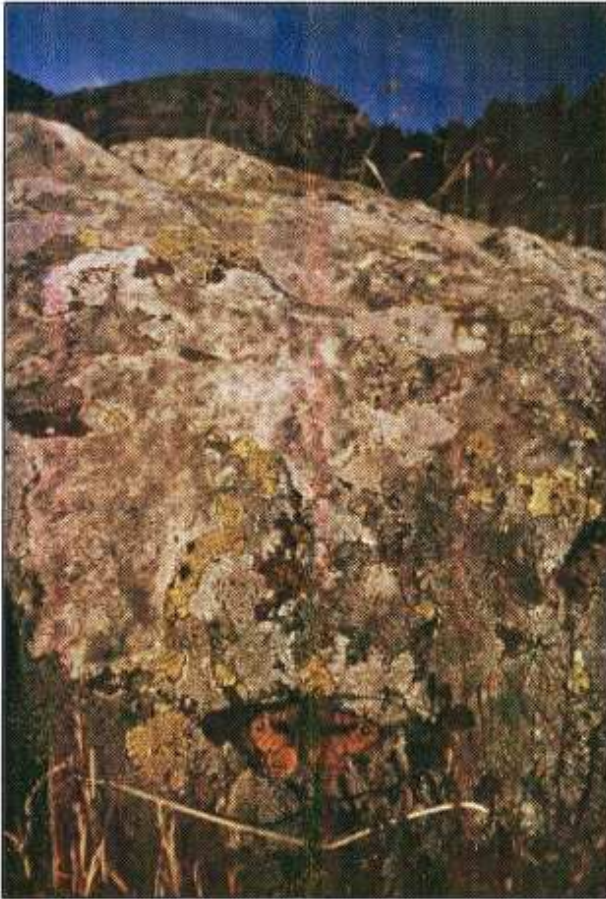
Da vi således forlod Verona om morgenen, klarede vejret op, og vi kørte hurtigt for at nå de 400 km ned til Monte Argentario. Men undervejs blev det atter overskyet, og det satte ind med regn og kraftig blæst. Det så ikke ud til at høre op, så jeg var ved at opgive at få *elbana* i dag. Tom mente dog, at der alligevel var en chance, idet vejret kunne klare op, så vi fortsatte. Og jo – kort før Monte Argentario klarede det op. Men på vej op til toppen af bjerget kom det tætte skydække igen, og da blæsten tiltog, jo højere vi kom op, var jeg atter alvorligt i tvivl om chancen for succes. Desuden var det lidt vanskeligt at finde den lokalitet, vi havde fået udpeget. Men nu var vi jo nået så langt, så prøves skulle det.

Det blæste voldsomt deroppe – kuling med vindstød af stormstyrke. Træer og buske lå nærmest ned i vindstødene. Aldrig har jeg været på sommerfuglejagt i så kraftig blæst.

Lykkeligvis fandt vi et område med græsklædte lysninger mellem større træer og skov, hvor der var nogenlunde læ. Og nogen må have holdt hånden over os – for solen kom frem i lange perioder, og *elbana* optrådte i antal. De holdt sig mellem græs og buske, tæt over jorden, og var nemme at snuppe. Desuden var *Satyrium ilicis* ESPER talrig. Det lykkedes mig at fange en dugfrisk *Charaxes jasius* LINNAEUS – den eneste, vi så her. I det øjeblik priste jeg mig lykkelig for blæsten (som jeg ellers havde forbandet), for den gjorde det så svært for *jasius*'en at flyve, at den var ved at blæse ind i en busk, og netop dette øjeblik udnyttede jeg. Vi var tilfredse, da vi atter kørte nordpå, op mod havnebyen Livorno og derfra tog med færgen til byen Bastia på Korsika om aftenen.

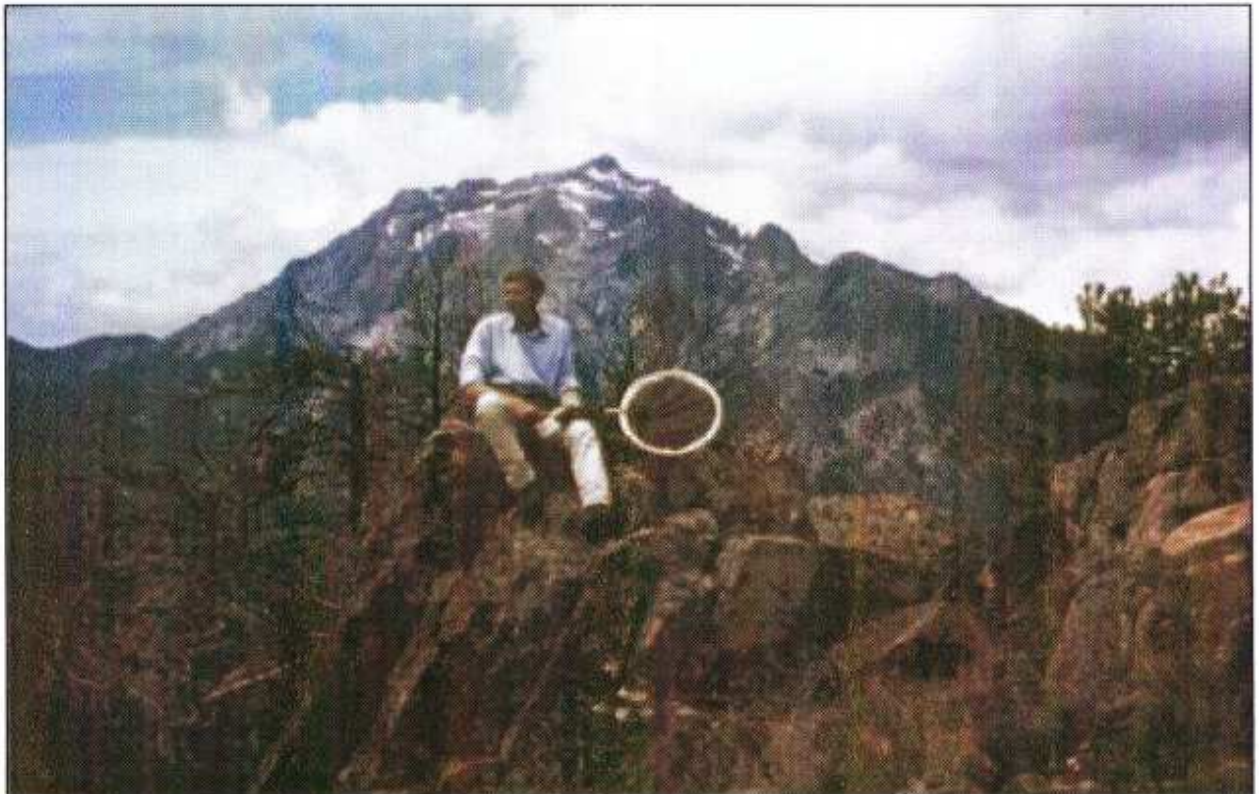
Næste morgen forlod vi Bastia og kørte ned til et bjergpas midt på Korsika. Herfra kravlede vi op ad stejle klippeskråninger gennem fyrreskov, der var delvist brændt af, tydeligvis af en af sidste års skovbrande på Korsika. Vi var lidt bekymrede, men der viste sig alligevel at være masser af vegetation mellem de sorte, forkullede træstammer, hvoraf nogle også var væltet. Det var *Papilio hospiton* GÉNÉ, vi var ude efter her. Dens foderplante, en skærmpilte med gule blomster ved navn *Ferula communis*, voksede mange steder. På den forrevne top kom *hospiton*

Lasiommata megera paramegera HÜBNER ♂, Frankrig, Korsika, Col de Vizzavona, 1.200 m.o.h., 21-6-2001.

Coenonympha corinna HÜBNER ♂, Frankrig, Korsika, Punta Muro, 1.550 m.o.h., 11-6-2001.

Tom på en bjergtop på Korsika, som også er en lokalitet for *Papilio hospiton* GÉNE.

Papilio hospiton GÉNE ♂, Frankrig, Korsika, Punta Muro, 1.550 m.o.h., 20-6-2001.

Euchloe insularis STAUDINGER ♂, Frankrig, Korsika, Punta Muro, 1.400 m.o.h., 11-6-2001.

Hipparchia aristaeus aristaeus **BONELLI** ♂, Frankrig, Korsika, 7 km N Porto-Vecchio, 0-50 m.o.h., 18-6-2001.

Morten i aktion på Korsika. Her er det en *Hipparchia aristaeus aristaeus* **BONELLI**, der indfanges ved Porto-Vecchio.

Maniola nurag GHILIANI ♂, Italien, Sardinien, Fonni, 1.000 m.o.h., 16-6-2001.

Maniola nurag GHILIANI ♀, Italien, Sardinien, Monte Limbara, 1.200 m.o.h., 15-6-2001.

Aglais urticae ichnusa HÜBNER ♂, Frankrig, Korsika, Punta Muro, 1.550 m.o.h., 14-6-2001.

flyvende i vekslende antal. De kom mest enkeltvis som led i typisk "hill-topping" adfærd. Det var en stor oplevelse at se de flotte svalehaler. De er en smule mindre og mørkere end den nære slægtning *Papilio machaon* LINNAEUS og har kortere haler.

Ellers kom der også flere *Aglais urticae ichtusa* HÜBNER. Den mangler de to forvingepletter og en stor del af den mørke bestøvning i oversidens rodfelt, hvilket betyder, at den har meget mere orange på oversiden. Samtidig har den orange grundfarve en dybere og varmere nuance. Derved ser den noget anderledes ud end vor hjemlige nældens takvinge.

Det samme gælder *Lasiommata megera paramegera* HÜBNER, som var ret almindelig her. Den mangler ligeledes en del af oversidens rodfelt, hvilket giver plads til grundfarven. den er desuden mindre end nominatformen. Dermed er den også en helt anden sommerfugl end de vejrandøjer, vi ser i resten af Europa. Desuden fandt jeg en ♂ af *Euchloe insularis* STAUDINGER. Det var nok slutningen af den partielle 2. generation, som er meget mere fåtallig end 1. generation. Arten findes kun på Korsika og Sardinien.

Endelig var der en del eksemplarer af den lille *Coenonympha corinna* HÜBNER, som også kun findes på Korsika og Sardinien. Den holdt sig nede i græsset i uregelmæssig, flaksende flugt.

Herfra var der en fantastisk udsigt ud over vilde, forrevne bjerge med sne på toppen, dybe dale og vidtstrakte skove.

Vi overnattede et lille hyggeligt sted i en landsby i bjergene.

Det var overskyet fra morgenstunden. Vi begyndte ganske vist en længere opstigning ad en græsklædt bjergskråning i bjergpasset Col de Vizzavona, men vendte om og nåede tilbage til bilen samtidig med, at de første regndråber begyndte at falde ved middagstid. Hele eftermiddagen regnede det.

Vi indlogerede os i et lille hyggeligt, gammelt hotel i udkanten af skoven ved siden af den lille jernbanestation i Vizzavona.

Næste morgen var vejret fint, så vi tog atter op til *hospiton*-lokaliteten. Men der kom en hel del højtliggende, slørede skyer op ad formiddagen, og senere en del cumuluskyer, så det blev kun til sol en gang imellem. Det var ikke tilstrækkeligt godt vejr til, at *hospiton* for alvor ville vise sig, så der blev kun fundet et par stykker. Igen var der *urticae ichtusa*, *megera paramegera* og *corinna*. På vej ned fandt vi endnu en sen ♂ af *insularis*.

Da vi var nået ned til bilen, talte vi kort med en franskmand på cykel. Han fortalte, at vejrudsigten lovede flot vejr i morgen. Det glædede os, for ingen af os var

færdige med *hospiton* endnu – så i morgen skulle det gerne lykkes.

Straks efter ringede Toms mobiltelefon. Det var Finn Iversen, der netop havde været nogle dage på Sardinien i sidste uge. Han gav os nogle gode råd, som vi takkede for.

Lidt senere, sidst på eftermiddagen, var vi igen kørt til Col de Vizzavona. På nogle skråninger med klipper, græs og blomster var der adskillige *megea paramegea* og *corinna*. Desuden fandt vi nogle få ♂♂ af *Plebejus argus corsicus* BELLIER, som netop havde begyndt sin flyvetid. Denne sardinio-korsikanske underart har meget blegere, nærmest udvisket, plettegning på undersiden, sammenlignet med nominatformen.

Da vi en times tid senere var gået ned til bilen igen, så vi en mand og en dreng med hver deres store sommerfuglenet komme gående på den anden side af vejen. Vi hilste på dem og talte med dem. Det var en far med sin 9-årige søn. De var fra Finland. Dette var deres første udlandsrejse efter sommerfugle.

Om morgenen forlod vi vort hyggelige lille hotel for at tage til Sardinien om aftenen. Dagtimerne gik med at genbesøge *hospiton*-lokaliteten. De samme arter optrådte igen her. Dog var der færre *hospiton* end den første dag, muligvis fordi det blæste temmelig meget.

Om aftenen tog vi færgen over til Sardinien. Vort mål for morgendagen var Monte Limbara, et stort bjergmassiv på den nordlige del af Sardinien. Her skulle der - foruden den for Sardinien endemiske randøjeart *Maniola nurag* GHILIANI - være andre interessante arter og en flot natur.

Næste morgen kørte vi op på Monte Limbara. Bjergets sider er beklædt med tørre fyrreskove, men øverst oppe bliver det mere åbent og klipperigt. Bortset fra militæranlægget og de mange antennemaster på toppen er landskabet og udsigten fantastisk. Man kan heroppe fra 1.300 meters højde se ud over hele den nordlige del af Sardinien, ud over strædet og Korsikas kyst nordpå.

Heroppe var også nogle åbne overdrev og klippefyldte skråninger med græs og buske. Jeg fandt to ♂♂ af *Plebejus idas* LINNAEUS, som har en særlig bred sort søm på oversiden på Korsika og Sardinien; den hedder *bellieri* OBERTHUR som underartsnavn. Desuden fandt jeg en enkelt *Spialia sertorius therapne* RAMBUR. Her var også *urticae ichnusa*, *megea paramegea*, *corinna* foruden mange andre arter. Og så den vigtigste: *Maniola nurag*. Dog var der næsten udelukkende ♂♂, både friske og afløjne. Jeg fandt kun to ♀♀ trods en hel dags ihærdig søgen. Jeg vidste, at den er ret almindelig længere sydpå i området ved Gennargentu-bjergmassivet, hvor jeg af en svensk lepidopterolog havde fået et sted udpeget.

Jeg kunne også se, at stedet her på Monte Limbara var ret tørt og stenet. Jeg havde en formodning om, at *nurag* skulle søges på mere frodige steder med grønt (ikke vissent) græs og spredte løvtræer (ikke nåletræer). Derfor kørte vi sidst på dagen de ca. 200 km sydpå til byen Fonni i den nordlige udkant af Gennargentu-massivet. Her bosatte vi os på et lille hotel, der viste sig at have en elendig service; personalet talte ikke et ord andet end italiensk, og morgenmaden bestod af et par tørre, fabriksfremstillede sukkerkager.

Om morgenen kørte vi ud af byen mod øst ad landevejen langs bjergene. Vi standsede 2 km øst for Fonni ved en frodig skråning med grønt græs, blomster, buske og spredte løvtræer, som vendte godt mod den varme morgensol. Her var *nurag* i store mængder, både ♂♂ og ♀♀. I løbet af en lille halv time havde jeg fået de ♀♀, jeg ville have.

Tom fik også en del gode billeder af en række forskellige arter.

Lidt senere på dagen kørte vi længere ind i Gennargentu-massivet. De højeste toppe når op i godt 1.800 meters højde. Det ligner ikke egentlige bjerge, men mere afrundede nøgne, grønne højdedrag. De har slet ikke Korsikas bjerges vilde, forrevne karakter.

Vi søgte egnede lokaliteter for *Pseudophilotes barbagiae* DE PRINS & VAN DER POORTEN (som kun findes i dette område) og fandt også steder, som så gode ud. Den flyver i sidste halvdel af maj, så det var altså for sent nu. Om eftermiddagen kørte vi nordpå igen mod havnebyen Ólbia på østkysten for at få en sejlplan for færgerne tilbage til det italienske fastland. Det var bekvemt at have, så vi kunne tilrettelægge tiden bedre.

Undervejs fandt Tom et sted med et levende hegn af bl.a. blomstrende jordbærtræer (*Arbutus unedo*). Her var 35° i skyggen, så sommerfuglene holdt sig i skyggen. De blomstrende træer tiltrak mange *Nymphalis polychloros* LINNAEUS, *Vanessa cardui* LINNAEUS og *Vanessa atalanta* LINNAEUS. Det lykkedes mig også at fange to *jasius*. Det er i sandhed et imponerende dyr, og disse var begge to friske ♀♀, med bagvingernes haler helt uskadte.

Senere, i Ólbia, tiggede en sigøjnerkvinde om penge af os ved indgangen til færgeselskabets billetkontor. På vej ud igen tiggede hun os atter om penge, men da hun åbenbart ikke forstod et nej, rettede Tom sit kamera mod hende. Det var effektivt; hun fortrak skyndsomst.

Om aftenen kørte vi tilbage til byen Tempio Pausánia med henblik på at genbesøge bjergmassivet Monte Limbara den følgende dag.

Efter en koldfrontpassage var det blevet noget køligere med en strid nordvestenblæst, og bjergets top var indhyllet i skyer. Vi kørte dog derop, og vi måtte vente et par timer i tåge, blæst og kun 12° C, inden

solen fik overtaget resten af dagen; blæsten fortsatte dog, og kombineret med den lavere lufttemperatur så vi langt færre sommerfugle heroppe end under vort første besøg to dage tidligere. Vi fandt dog et par *idas bellieri*, og så smuttede en *sertorius therapne* væk fra os. Vi ledte efter den i området i tre timer, men fandt den ikke igen.

Næste morgen var vejret endnu dårligere end morgenen forinden, idet der nu også kom en del regnbyger, så vi tog derfra og tog færgen over til Korsika op ad formiddagen. Det gyngede gevaldigt i kulingen fra nordvest. Man kunne dårligt gå omkring på skibet.

Efter at være kommet i land på Korsika ved middagstid kørte vi ad landevejen nordpå langs østkysten. Vejret var bedre her; det blæste mindre, og solen skinnede. Lidt uden for Porto-Vecchio gjorde vi holdt for at spise frokost. Det så lidt trøstesløst ud her – et mindre stenbrud og tilstødende maki og tørt overdrev med vissent græs, klippestykker og enkelte spredte fyrretræer. Men efter at være steget ud af bilen glemte vi foreløbigt alt om frokost og gik på sommerfuglejagt i stedet. Her var *Hipparchia aristaeus aristaeus* BONELLI nemlig ret almindelig. Dette var nominatformen, som er den, der forekommer på Korsika og Sardinien. Jeg har underarten *senthes* FRUHSTORFER fra Grækenland, som minder en del om vor hjemlige *semele*, men denne nominatform var en helt anden sommerfugl og rigtig flot: store lysende orange felter på oversiden af både for- og bagvinger. Det var en behagelig overraskelse at finde den, da jeg faktisk ikke havde forventet at finde den på denne tur, men snarere i juli måned. Dog angiver litteraturen, at flyvetiden godt kan begynde allerede i juni måned på de lavest liggende biotoper, og dette sted lå helt nede i havniveau. Efter en time på stedet var store bygeskyer trukket sammen over de nærliggende bjerge og drevet ud over stedet her; det begyndte hurtigt at lyne og tordne, og snart faldt de første store regndråber. Vi spiste derfor frokost i bilen og kørte videre.

Sidst på eftermiddagen nåede vi ad de smalle, snørklede bjergveje frem til vort hyggelige, lille gamle hotel i bjergene i Vizzavona midt på Korsika.

Om morgenen vurderede vi, at luften trods skyfrit vejr var for kold og ustabil endnu til, at vi turde satse på *hospiton*-lokaliteten oppe i bjergene. Skyer og byger ville nemlig hurtigt kunne dannes op ad formiddagen og spolere fornøjelsen. Derfor kørte vi i stedet mod de sydligere beliggende (og lavere) bjergpas Col de Larone og Col de Bavella, hvor en særlig form af *Polyommatus icarus* ROTTEMBURG, samt *argus corsicus* skulle flyve. Men fundoplysningerne var fra juli, og vi så ikke arterne oppe i passene, så det var nok for tidligt.

Om eftermiddagen var det blevet for dårligt vejr i bjergene, så vi kørte til *aristaeus*-lokaliteten ved Porto-Vecchio. Men netop her nåede bygeskyerne helt ud over kysten, og regnen øsede ned – men 10 kilometer nord og syd herfor skinnede solen. Vi kørte lidt længere mod syd og kom ind i solen igen, og i vejkanterne var der pludselig en ♀ af *aristaeus*. Lidt derfra kiggede vi i et lidt trist, vissent landskab med nogle grøntsagsmarker, hvor der sad en *jasius* på nogle løg på jordensom den åbenbart også kan tiltrækkes af.

Omsider hørte regnen op på *aristaeus*-lokaliteten, det blev tørvejr, og solen kom en smule frem. Her fik jeg de ♀♀, jeg ville have.

På vej tilbage til hotellet kørte vi gennem en mørk tunnel, og i den anden ende af den var der to køer på vejen. Vejen krummede umiddelbart efter, så vi blev nødt til at advare de førstkommende bilister.

Vi genbesøgte *hospiton*-lokaliteten i betydeligt bedre vejr med sol, næsten ingen vind og kun lettere cumuluskyer om eftermiddagen. *Hospiton* optrådte i pænt tal, og jeg blev færdig med den. Der kom også pludselig en *jasius* farende forbi. Ellers var der igen *urticae ichnusa*, *megea paramegea* og *corinna*. Vi talte med et dansk ægtepar fra Farum, der også var kommet herop, og de boede på samme hotel som os.

Sidst på eftermiddagen kørte vi en kort tur op i Col de Vizzavona, hvor der var nogle friske ♂♂ af *argus corsicus*. Vi gik tilbage til bilen ret hurtigt, fordi det var ved at være så sent, at sommerfuglene gik til ro.

I strålende sol tog vi igen op i Col de Vizzavona om morgenen. *Argus corsicus* var talrig, og nu var der både friske ♂♂ og ♀♀. På en mindre bjergtop i nærheden var der en ♂ af *hospiton* – en typisk "hill-topper". Om eftermiddagen kørte vi rundt til andre områder, hvor vi ikke før havde været, for at se os omkring; Gorges de la Restonica, Castirla samt en del af pasvejen op mod det 1.477 meter høje pas Col de Vergio. Vi fandt dog ikke noget af interesse.

Vi tog med færgen fra Korsika til Livorno på det italienske fastland og kørte derefter op gennem Norditalien til en lille by tæt ved Gardasøen, hvor vi overnattede.

Vi besøgte de lavere, østlige dele af Monte Baldo-bjergmassivet, der ligger på østsiden af Gardasøen. Her var frodigt med tætte løv- og nåleskove afvekslende med mere åbne, klipperige partier med

spredte enge. Vi var mest i 1.000-1.200 meters højde, hvor vi fandt de bedste lokaliteter. Et par steder, men kun meget lokalt, fandt vi *Parnassius mnemosyne* LINNAEUS i antal. Den fløj kun de steder, hvor der var mere eller mindre lodrette klipper lige ovenfor. Her er et særligt mikroklima, som arten foretrækker. Ellers var der på de fugtige alpeenge arter som *Coenonympha arcania* LINNAEUS, *Erebia medusa* DENIS & SCHIFFERMÜLLER, *Erebia triaria* DE PRUNNER, *Parnassius apollo* LINNAEUS, *Polygonia c-album* LINNAEUS, *Pyrgus serratulae* RAMBUR, *Agrodiaetus amanda* SCHNEIDER, *Artogeia bryoniae* HÜBNER, *Lysandra coridon* PODA, *Lycaena tityrus subalpinus* SPEYER, *Maculinea rebeli* HIRSCHKE etc.

Vejret her var lummert og ret fugtigt med nogen sol det meste af dagen. Sidst på eftermiddagen kørte vi derfra og nåede til München om aftenen. Jeg kender en tysk freelance rejseskribent i München, som jeg mødte i Aosta-dalen i Norditalien i 1992. Vi har skrevet sammen siden og så sidst hinanden hjemme hos mig i 1993. Jeg havde blot 1-2 døgn i forvejen fået ideen om at besøge ham denne aften, fordi jeg kunne se, at det pludselig passede tidsmæssigt for os med en overnatning i Sydtykland. På grund af den ret impulsive idé havde jeg derfor ikke hans telefonnummer med (kun hans adresse), så vi kunne ikke ringe til ham i forvejen og høre, om han var hjemme. Vi fandt dog en telefonbog med hans telefonnummer i, men havde besvær med at ringe til nummeret fra Toms mobiltelefon. Vi besluttede at køre til hans adresse i stedet for. Der var et bykort i telefonbogen, og med det i baghovedet og efter at have været inde på endnu en tankstation og spørge om vej fandt vi adressen gennem Münchens hektiske trafik denne lørdag aften. Det viste sig, at han boede i en lejlighed på 10. sal i en stor etageejendom. Desværre var han ikke hjemme. Det er naturligvis, hvad man skal regne med, når man kommer uanmeldt, så vi overnattede på et hotel i stedet.

Dagen efter kørte vi hjem til Danmark og kunne se tilbage på en særdeles indbringende tur, hvor vi ikke kun fik det, vi havde planlagt, men lidt til. En stor tak for gode råd og informationer skal gå til Hans FORSLIND, Sverige, Torben FRIIS-LARSEN og Finn IVERSEN, Danmark, samt Sylvain CUVELIER og Michel DECARPENTRIE, Belgien.

Morten S. Mølgaard

----- 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 -----

MØDER

Onsdag den 10. oktober 2001: Hygge-/snakke-møde.

Kristian og Morten deltog i Fællesmødet på Skallingen, og de vil give et referat fra dette møde.

Så vil vi selvfølgelig gerne høre lidt om den nu næsten overståede sæson. Skulle enkelte have særligt vanskelige dyr, kan de sikkert bestemmes på dette møde.

Vi vil også gerne have nogle forslag til mødeemner til efter nytår.

Torsdag den 8. november 2001: Tilbud fra Århus Entomologklub.

Medlemmer af Nordjysk Lepidopterologklub inviteres til møde i Århus torsdag den 8/11 med en forhenværende meteorolog, der vil fortælle om vejret, bl.a. noget om lavtryks opståen, bevægelsesbaner og medfølgende vinde. Mødet holdes i kantinen på Naturhistorisk Museum i Århus og starter kl. 19.30.

Ring evt. til formanden, John Møller, på tlf. 86 547486.

Onsdag den 14. november 2001: Lysbilleder.

Denne aften er helliget natur og kultur i Ecuador og på Galapagos-øerne.

Vi tager på en spændende rundrejse i Ecuador med sommerfuglefotografen Tom Nygaard Kristensen. Der vil blive vist lysbilleder fra Andesbjergene, Amazonas og ikke

mindst Galapagos-øerne. Foredraget vil have et bredt naturhistorisk indhold og er derfor egnet for hele familien.

Onsdag den 12. december 2001: Julemøde.

Hygge, lidt til den søde tand, quiz, og hvad deraf følger - julen er traditionernes tid, og dette vil selvfølgelig også smitte af på julemødet.

BEMÆRK, at møderne (bortset fra mødet i Århus) afholdes om onsdagen.

Alle møderne afholdes i lokale 6 på Vejgård Bibliotek med start kl. 19.00.

Mødedatoerne efter nytår er fastlagt. Så du kan godt sætte kryds i kalenderen ved følgende datoer:

Onsdag den 16. januar

Onsdag den 13. februar

Onsdag den 13. marts

Onsdag den 10. april

----- = = = = 0 0 0 0 0 O O O 0 0 0 0 0 = = = = -----

Det var dengang...

5 år: Jørgen Vork skrev i bladet i oktober 1996:

"Zonaria-eventyret i Billund 18/4 - 30/4 1996

...Da jeg kun havde fået 2 stk. hjemme i haven og allerede ved METAX fandt 6 stk. og ved byggemarkedet 18 stk. igen, var jeg klar over, at det var mod øst, at der skulle ledes, men hvor?

Søndag den 21/4 kl. 05.30 (man skal være der før fuglene). Først byggemarkedet: 40 stk., dernæst den sydvendte oplyste gavl på hotel SVANEN: 20 stk. og overfor ved travbanen: 40 stk. Altså over 100 stk. på en time!..."

15 år: Kristian Knudsen skrev i bladet i oktober 1986:

"SUKKERLOKNING

... I foråret 1985 så jeg imidlertid en anden metode anvendt, nemlig metoden med sukkerlokningssnore. Ved denne lejlighed var der meget få dyr på snorene, men da der heller ikke kom dyr til den traditionelle metode, kunne der ikke rigtig drages nogen sammenligning.

... 3. Snormetoden er mere effektiv end den traditionelle metode. Dette er selvfølgelig kun en subjektiv vurdering, der bygger på en enkelt sammenligning fra Falster her i sommer, hvor Hans Erik og jeg fangede på diget. På mine 25 snore var der ca. 250 dyr, mens Hans på sine 10 håndfladestore klatter havde under 10 dyr i alt..."

25 år: Fra ekskursionsreferaterne 1976:

"Lørdag 11. september

11 mand deltog i denne ekskursion, nemlig Bering, H.E. Møller, Lars Overgaard, Ole Hvass Madsen, N.U. Møller, Kr. Knudsen, Knud Nielsen, Peter og Anders Rousing samt Thomas, i Hulsig stødte Flemming Frøstrup til selskabet.

...Der blev fanget ret gode dyr begge steder, protea og celsia var der mange af...en enkelt solidaginis og en socia..."

MEDLEMSBLAD

20. årgang nr. 4

FORENINGENS ADRESSE

Vestre Skovvej 11

9574 Bælum

Tlf. 98 337190

LEDELSEN

Kristian Knudsen.....	98	337190
Jens Tonboe.....	98	391445
Morten S. Mølgaard.....	98	189805
Freddy Hvarregaard.....	98	245226

FUNDLISTEREDAKTØRER

Hans Erik Møller.....	98	314401
Kristian Knudsen.....	98	337190

BLADREDAKTØR

Morten S. Mølgaard.....	98	189805
-------------------------	----	--------

BLADETS ADRESSE

Hobrovej 97, 1. tv.

9000 Aalborg

Tlf. 98 189805

E-mail: msm@post5.tele.dk

Web: www.nlk.dht.dk